

ARJAN WITZIER

LEZEN
in het
LICHT
van de
GEEST

Hermeneutische implicaties van
het nieuwtestamentische spreken over het
verlichtende werk van de Heilige Geest

Lezen in het licht van de Geest

Hermeneutische implicaties van het
nieuwtestamentische spreken over het
verlichtende werk van de Heilige Geest

Vraag: wat betekent de verlichting door de Geest voor de praktijk van het lezen van de Bijbel?

Constatering: verschillende antwoorden

Doel: vanuit een bijbelwetenschappelijk perspectief de discussie verder brengen

Hoofddeel van het onderzoek is een gedetailleerde exegese van een aantal teksten uit het Nieuwe Testament

Lezen in het licht van de Geest

Welke teksten?

Johanneïsche literatuur:

- 1) Johannes 3,3-8 – ontmoeting van Jezus en Nikodemus:
Koninkrijk van God kan alleen gezien worden door wie door de Geest opnieuw geboren is
- 2) Johannes 6,63 – Jezus' woorden zijn Geest en leven
- 3) De Parakleet – De Geest in Johannes 14-16
- 4) 1 Johannes 2,20.27 – de zalving die de gelovigen onderwijst

Lezen in het licht van de Geest

Paulinische literatuur:

- 1) 1 Korintiërs 2,10-16 – de Geest die inzicht geeft in wat God door de Geest geopenbaard heeft
- 2) 2 Korintiërs 3,1-4,6 – de tegenstelling tussen letter en Geest en het ontsluitende lezen van de Schrift
- 3) Efeziërs 1,17-18 – Paulus' gebed om door de Geest geopende ogen van het hart.
- 4) Efeziërs 3,16-19 – Paulus' gebed om innerlijke sterking door de Geest om met alle heiligen de rijkdom van Christus' liefde te kunnen kennen

Verdere vergelijking met gegevens uit het OT en NT

Lezen in het licht van de Geest

Acht Bijbelse hoofdlijnen:

- 1) De Geest ontsluit Gods handelen en spreken.
- 2) De Geest leidt mensen binnen in een nieuwe manier van kennen en verstaan.
- 3) De Geest brengt bij Jezus Christus als het nieuwe verstaansperspectief.
- 4) De verlichting door de Geest zet aan tot geloof en nieuwe gehoorzaamheid.

Acht Bijbelse hoofdlijnen:

- 5) De Geest werkt waar mensen in aanraking komen met Gods handelen en spreken.
- 6) De Geest geeft het verlichte verstaan van de een als verrijking voor het verstaan van de ander.
- 7) De Geest brengt Jezus' spreken blijvend tot klinken.
- 8) De verlichting door de Geest wordt ontvangen op het gebed.

Conclusies:

De verlichting door de Geest zorgt voor een ander/nieuw perspectief bij het lezen van de Bijbel

Hermeneutische cirkel van de Geest

De Geest verlicht mensen in hun verschillende contexten: verschillende accenten in het verstaan van de Bijbel

Verstaan vanuit en met het oog op Jezus Christus

Lezen in het licht van de Geest

Waar moet een methode aan voldoen?

- 1) het minimaliseren van de mogelijkheid dat de verlichting door de Geest beschreven wordt als een door mensen in te zetten instrument
- 2) het maximaliseren van de menselijke ontvankelijkheid voor de verlichting door de Geest

Concreet?

Geen druk-op-de-knop methode, maar een lezen-in-het-licht methode

Lezen in het licht van de Geest

Acht lichtkringen:

- 1) Omgang met de Bijbel
- 2) Gebed om verlichting door de Geest
- 3) Geloof en gehoorzaamheid
- 4) Nieuwsgierigheid naar het verstaan van anderen en bescheidenheid over het eigen verstaan
- 5) Bijbellezen vanuit en met het oog op Jezus Christus
- 6) Openheid voor een contextuele aanspraak
- 7) Erkenning van de waarde van verstaanscollectieven
- 8) Openheid voor nieuwe wegen die de Geest wijst

Lezers die zich in de omgang met de Bijbel in één of meer van deze lichtkringen opstellen, mogen erop vertrouwen dat zij lezen in het licht van de Geest.

Of een lezing ook daadwerkelijk verlicht is, is niet aan mensen om te bepalen.

Verlichte lezingen zullen iets klaarblijkelijks hebben: ze doen recht aan de Bijbel, getuigen van Jezus Christus en zetten aan tot geloof en nieuwe gehoorzaamheid.

Lezen in het licht van de Geest

Verlichting op persoonlijk niveau: de betekenis van een Bijbelgedeelte dient zich overtuigend bij een lezer aan.

Verlichting op collectief niveau: het ervaren belang van een lezing voor een bredere kring dan de individuele levenssfeer van de lezer.

Ontvankelijkheid bij kerkelijke en academische omgang met de Bijbel

Verlichting door de Geest en de zeggingskracht van de Bijbel

Lezen in het licht van de Geest

